

Limousins in de Zwitserse alpen

Hansruedi Lobsiger: 'Om rendabel te zijn, moet een dier minstens tien keer afkalven'

Zwitserland kent tien echte Limousinfokkers volgens Hansruedi Lobsiger, voorzitter van de Limousinvereniging. De rest valt onder de noemer vermeerderaar. Zelf fokt hij twintig jaar dit Franse vleesras waarbij de stierkeuze op beenwerk en melkvererving is gericht.

Wie zich het Zwitserse bergland- schap voor de geest haalt, zal daarbij niet snel aan Limousins denken. Toch hebben ruim honderd veehouders een gezamenlijke veebezetting van tweeduizend dieren van dit Franse vleesras. 'Onder deze bedrijven bevinden zich hooguit tien fokkers', stelt Hansruedi Lobsiger uit het Zwitserse Wünnwil. 'De overige veehouders zijn meer vermeerderaars.'

Afgelopen zomer nam Lobsiger, zittend in de schaduw naast zijn stal, ruim de tijd om met liefde over 'zijn ras' en de fokkerij daarvan te vertellen. 'Achtien jaar geleden startte ik met de Limousins en daarmee was ik de tweede veehouder in Zwitserland die met dit ras begon', zegt hij trots. De veestapel die Lobsiger

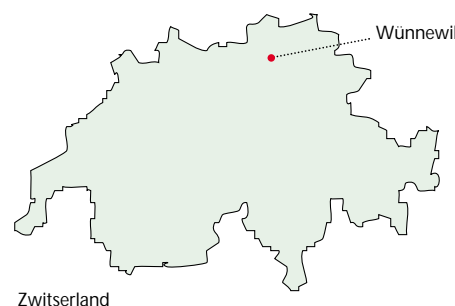
destijds bezat, bestond uit een mengeling van Simmentaler en Brown-Swisskoeien, die ingekruist werden met Limousins. Dit gebeurde op advies van zijn slager die het ras roemde om de fijnheid van vlees en skelet.

'We moesten wel met verdringingskruisingen werken omdat tot zeven jaar geleden de grenzen van Zwitserland gesloten waren voor levend vee. Inmiddels hebben we zes koeien geïmporteerd, maar de prijzen gaan dan richting 4500 euro. Veel te duur eigenlijk.'

Als voorzitter van de Zwitserse Limousinvereniging is Lobsiger nauw betrokken bij de import van sperma en levend vee. Tijdens bezoeken aan Franse bedrijven blijft hij goed op de hoogte van verschillende bedrijfsvoeringen alsook van de

Hansruedi Lobsiger: 'De dieren moeten zowel op het vlakke land als op 2300 meter hoogte goed functioneren'

Zwitserland

meest actuele stieren. Deze kennis gebruikt hij zowel voor zijn eigen bedrijf als voor het algemene Zwitserse fokdoel. 'In ons land hebben we de meeste baat bij het mixtype. Fokken op bespiering geeft veelal te korte dieren, dan kun je beter meer op luxe fokken. Maar het ideaal is

een koe tussen de 1,28 en 1,38 meter hoog, met een levend gewicht tussen de 600 en 750 kilogram.' In zijn beschrijving benadrukt Lobsiger het belang van sterke koeien met goed beenwerk. 'De dieren moeten in het berglandschap immers zowel op het vlakke land als op 2300 meter hoogte goed functioneren.'

Tussenkalf tijd van 349 dagen

Als voorzitter van de Limousinvereniging probeert Lobsiger zijn collega's te stimuleren in de fokkerij, al blijkt uit zijn verhalen dat dit niet altijd eenvoudig is. 'Sommige veehouders bellen gewoon op met de vraag welke stier ze moeten gebruiken. Ze geven de afstamming van de koe door en verwachten dan een advies. Dat zijn niet de echte fokkers. Natuurlijk kijk ik ook wel naar de papieren, maar het oog van de fokker is minstens zoveel waard.'

Voor de 35 zoogkoeien op zijn bedrijf gebruikt Lobsiger uitsluitend Frans sperma. Sterk beenwerk en voldoende melkvererving zijn daarbij de belangrijkste selectiecriteria. Veelgebruikt zijn de Franse stieren Mas du Clo en Liberal, vanwege hun melkvererving en hoge groei bij de nakomelingen. Koeien die ruim voldoende melk bezitten, kruist hij graag met Laeygh, een stier met bovengemiddelde bespiering.

'Mijn voorkeur voor de Franse stieren ligt voornamelijk aan de betrouwbare testresultaten. In Zwitserland worden de dieren niet goed getest, met name omdat de rantsoenen te veel verschillen. Het belangrijkste blijft toch het groeieresultaat per kilogram krachtvoer.'

Om het ideaalbeeld van zijn fokkerij aan te tonen, loopt Lobsiger achter zijn stal het weiland in. Het heuvelachtige landschap houdt het koppel nog even verborgen, maar al snel komen de eerste koeien in zicht. Achtien koeien met kalveren bewegen zich in de richting van de veehouder. Aan de zijkant bevindt zich de twaalf jaar oude Odile. Dit is een dochter van de Franse Limousin Odilus, de eerste stier die Swiss Genetics naar Zwitserland haalde.

Odile is duidelijk één van Lobsigers favorieten. In 1999 behaalde ze de 'Old Ladies Cup' tijdens de Beef-expo in Meilen bij Zurich. 'Deze koe is niet alleen nog steeds mooi om te zien, ze heeft ook een goede vruchtbaarheid. Odile kalfde voor het eerst op 22 maanden en realiseerde vanaf dat moment een gemiddelde tussenkalf tijd van 349 dagen.' En dit soort oude koeien dat schijnbaar probleemloos kalveren levert, daar wil Lobsiger naar toe. 'Om rendabel te zijn, moet een dier minstens tien keer afkalven, pas dan verdient je de kosten van onder andere de opfok terug', zegt de fokker stellig.

Natura-Beef

Het jongvee dat gespeend is, loopt gedurende de zomerperiode ver weg van het bedrijf op de bergweiden. Dit geldt niet voor de stierkalveren. Deze blijven tot een leeftijd van tien maanden op het bedrijf waarna Lobsiger bepaalt of ze geschikt zijn voor de fokkerij of mesterij.

Om een goede groei bij de kalveren te realiseren, krijgen ze vanaf half augustus tot eind oktober hooi, gerst en verse maïs voor de energie bijgevoerd. De kalveren mogen geen krachtvoer in het rantsoen hebben en ze moeten minimaal tien maanden bij de moeder zogen. Hiermee voldoet de veehouder aan de voorschriften om het vlees als Natura-Beef te kunnen verkopen. Natura-Beef is een Zwitserse vleeskeurmerk dat ongeveer vijftien jaar geleden is bedacht om een betere afzet van het vlees van vleesvee te behalen. Het basisconcept werd opgezet voor Aberdeen-Angusdieren en inmiddels profiteren de Limousinfokkers hier ook van, vertelt Lobsiger. 'Vanwege de lange zoogperiode is een goede melkgift van de zoogkoeien erg belangrijk. De koeien krijgen hiervoor ook wel wat krachtvoer bijgevoerd. Alleen dan krijg je een goede vleeskwaliteit.'

Christel van Raay

Odilusdochter Odile winnares Old Ladies Cup 1999

